

1

Tessel glimlachte naar de man aan de andere kant van het gangpad. Aan zo'n man zou ik me voorstellen als Smit, dacht ze, niet als Verburg van Slooten. Want Smit dat ben ik zelf, en Verburg van Slooten is maar een etiket.

Ze blikte naar het voorbijschietende landschap. Boerderijen met paarden en pony's, bomen met nog maar een paar bruine bladeren, achtertuinen met wapperend wasgoed aan de lijn. En het zoveelste bedrijventerrein met massa's opgeslagen goederen achter hoge ijzeren hekken.

Het voelde als de gewoonste zaak van de wereld dat ze de man daarnet had verteld over de droom waarin ze zich zoveel gelukkiger voelde dan in werkelijkheid, terwijl ze er nota bene in verstoken was van uiterlijkheden, wat haar destijds juist afschuwelijk had geleken. Het kwam omdat je elkaar toch nooit meer zou zien, dat praatte makkelijk. En omdat je elkaar niet kende, waardoor je niet hoefde aan te haken bij iets bekends. En natuurlijk omdat hij belangstellend was en vragen stelde die ertoe deden.

Ze richtte zich weer tot haar coupégenoot. 'En weet je hoe het allemaal begonnen is? Met een allergische reactie. Door een nieuw soort ogenblauw, je weet wel, dat gekleurde spul om je ogen mooier te laten uitkomen. Veel fijner van korrel, zeiden ze. Maar mooi

zwol het rondom mijn ogen gigantisch op.' Ze legde demonstratief haar handen als dakpannetjes over haar ogen. 'Toen kon ik er natuurlijk tijdenlang niets op verdragen. Dat was eigenlijk het uur U.'

De man keek haar vragend aan. 'Het uur U?'

'Ja. Het beslissende moment.'

'Het moment waarop het aftellen eindigde.'

Tessel lachte. 'Inderdaad, bijna alsof er een startschot klonk. Ik moest eindelijk eens spijkers met koppen gaan slaan. Ik heet trouwens Tessel Smit. Smit, kort maar krachtig.'

Terwijl ze het zei, verbaasde ze zich over haar initiatief. Dat ze zich voorstelde zonder te overwegen of het zinnig was om je voor te stellen aan iemand in de trein. Aan een man nog wel, wat toch bepaalde gedachten zou kunnen oproepen. Als het nu nog een vrouw was geweest...

Maar de man leek het niet vreemd te vinden. Hij knikte bedachtzaam en kneep daarbij zijn ogen wat samen. 'Vanwaar dat kort maar krachtig?' Hij gaf haar geen kans te antwoorden. Ik heet overigens Bert Back. Back met ck. Sorry, dat is een automatisme.'

'Vanwaar dat kort maar krachtig? Omdat de naam van mijn man heel wat langer is. Verburg van Slooten, een mondvul. Gek genoeg geef ik die naam nog wel altijd op bij de stomerij en dat soort zaken. Ook een automatisme, neem ik aan.'

Even was het stil.

'Je zegt "nog wel altijd" ...' zei Bert Back toen.

'Omdat mijn man is overleden. Al lang geleden, hoor.' Meer zei Tessel niet. Niet omdat het pijnlijk

was, of te persoonlijk, maar gewoon omdat het niet hoefde. Aanvechtingen om over Tjerk te vertellen had ze niet meer.

Ze keek naar buiten. Ze reden langs een donkere betonnen muur die een bos afscheidde van de spoorbaan. Daardoor zag ze zichzelf vaag weerspiegeld in het raam. Ze schoof een haarlok achter haar oor. Haar haren waren op een lastige lengte; de coupe was er uitgegroeid en het was net niet lang genoeg om het goed op te kunnen steken.

Er kwam alweer een bedrijventerrein. Ook Bert Back keek naar buiten, door het raam aan zijn kant. De trein remde af. Tegelijk lazen ze hardop de naam van het station dat ze met lage snelheid passeerden.

‘Mooi, we naderen onze bestemming,’ constateerde hij opgewekt. ‘Het ging sneller dan ik had gedacht, natuurlijk doordat we zo aan de praat zijn geraakt. Het leek me aanvankelijk een hele zit. Goed, dacht ik, je kunt lezen. Of werken...’ Hij gaf een klopje op de dossiermap op het vensterbankje. ‘Maar daar kun je knap slaperig van worden. Leuk dus, onze kennismaking.’

Hij keek afwachtend. Ze knikte bevestigend. Ze vond hem een aardige man. ‘Grappig dat ik je zoveel vertelde,’ zei ze. ‘Misschien ook wel gek.’

Hij stopte de dossiermap in zijn tas. ‘Dat doen we allemaal. Het is nu eenmaal zo dat je tegen een onbekende veel makkelijker praat. Je zult elkaar toch nooit meer zien. Geneer je alsjeblieft niet. Trouwens, ik heb dat zelf eens nogal extreem gedaan. Ook in de trein, ik had toen door omstandigheden geen auto.’

Tegenover me zat een bejaarde vrouw, die een week op haar kleinkinderen ging passen. Ik heb mijn hart zitten uitstorten over mijn zoontje, tot op de laatste druppel. Ik kon niet meer stoppen. Al zijn boevenstreken en heldendaden kwamen aan bod, maar vooral het feit dat ik het zo afschuwelijk vond hem alleen met de bezoekenregeling te zien en hoe schuldig ik me voelde. Het deed me enorm goed toen ze zei dat haar "eigen man zaliger" zijn bloedeigen kinderen heel wat minder zag dan één weekend in de veertien dagen. Mannen waren toen met andere dingen bezig dan hun kinderen, zei ze. Kinderen, dat was vrouwenwerk... Ik kon haar wel zoenen!

Hij schaterde. Van de weeromstuit lachte Tessel mee.

'Dat zoontje van me is intussen boomlang,' vervolgde hij. 'We fietsten afgelopen voorjaar samen naar Madrid. Zo lang mogelijk de kust gevolgd, later gingen we pas het binnenland in. We hebben overal en nergens overnacht, en de lekkerste dingen gegeten. Terug met een bus vol lallende vakantiegangers, een belevenis op zich.'

'Wat fantastisch,' zei Tessel. 'Ook voor je zoon. Samen zo'n vakantie. Uniek.'

Als ze niet uitgepraat was, en de plaats van bestemming naderden, had ze vast gezegd dat ze het zo jammer vond dat haar zoon en dochter dit moesten missen. Dat ze geen vader hadden die ze maar af en toe zagen en waarmee ze op vakantie konden. Dat Maaïke drie jaar was toen Tjerk overleed en dat ze niets van hem wist behalve wat haar verteld was. En

dat Peter zich alleen nog herinnerde dat ze schaatsten en zijn vader toen aan de walkant door het ijs zakte. Meer niet... Ze schudde bijna onmerkbaar haar hoofd.

‘Jullie konden kennelijk een enorm lange vakantie nemen,’ zei ze.

‘Mijn zoon nam drie maanden de tijd na zijn afstuderen. Hij wilde een wereldreis maken, tot hij doorkreeg dat hij voor zijn toekomstige baan al veel zou moeten reizen. Ik had naast vakantiedagen ook onbetaald verlof genomen.’

‘Onbetaald verlof, hoe werkt dat? En kon dat zomaar?’

Wat een mens allemaal niet vraagt tijdens een treinreis, en hoeveel vragen er niet half, of nooit, beantwoord zullen worden!

‘Ik had net een project afgerond, en zat in de tussenfase voor een volgend project dat nog moest worden opgestart.’

‘Project? Wat doe je dan?’

‘We doen publieksonderzoeken, bijvoorbeeld of mensen zich veilig voelen. Of dingen als tevredenheid over rolverdelingen en sluimerende wensen om te emigreren. Wat doe jij? Ben je ook voor je werk op pad? Ik moet hier onze tweede vestiging bezoeken. Vaste prik, laatste vrijdag van de maand.’

Tessel schudde met haar hoofd. ‘Ik ga lunchen met een vriendin. Nou, een vriendin is het niet echt... Die afspraak is al ettelijke keren verzet, het is langer dan een jaar geleden dat we elkaar zagen. Wel telefoontjes en mail.’

‘Druk, druk, druk?’ zei hij met een grijns.

‘Deels natuurlijk door het werk...’

Hij keek haar nieuwsgierig aan. ‘En dat is...?’

‘Ik run het secretariaat van een maatschap van internisten. Office manager, heet dat tegenwoordig. Acht man, drie ervan vrouw. En vier parttime secretaresses.’

‘Dan zat je goed met je allergie. Je zit in zo’n club dicht bij het vuur.’

‘Dat is inderdaad een voordeel.’ Ze glimlachte even. ‘Maar het handigste is toch om maar gewoon gezond te blijven.’

‘Blijf je er in de toekomst ook werken? Ik bedoel, past het...’ Hij zweeg en zocht naar het goede woord.

‘Je bedoelt of het past bij wat ik net allemaal aan je vertelde?’ Ze haalde haar schouders op. ‘Wat inkomen betreft moet ik wel...’ Ze keek nadenkend. Een periode van onbetaald verlof, dat ze daar nooit aan gedacht had.

‘Volgens mij moeten we er over een minuut of vijf zijn,’ zei hij met een blik op zijn horloge.

‘Toch eigenlijk idioot, dat verhaal van me,’ zei Tessel. ‘Nog idioter is dat het me niet spijt. Het was een oprecht gesprek, een...’

Hij knikte bevestigend. ‘Een bijzonder interessant gesprek ook. Vergeet niet dat je van de verhalen van andere mensen kunt leren... Het was dus een cadeautje dat je me gaf,’ voegde hij er met een lach aan toe.

‘Nou, cadeautje... Laten we het maar houden op een wederzijds leerzaam gesprek. Tussen twee vreemden die elkaar nooit meer zullen zien,’ zei Tessel op haar

beurt lachend. Ongemerkt was haar wijsvinger het met waarschuwend beweginkjes gaan onderstrepen. 'Heb jij trouwens die bejaarde mevrouw ooit nog ontmoet?'

'Nee, natuurlijk niet! Dat zou een waar wonder zijn met die frequentie van eens in de paar jaar waarmee deze automobilist per trein reist...'

De trein remde nu af. Alles wat er buiten te zien was, wees erop dat ze een station naderden. 'Ik zou de bus kunnen halen waarover mijn zoon het had...' zei Bert na nog een blik op zijn horloge. 'Dat scheelt een taxi.'

Ze stonden op en trokken hun jassen aan. Zij een regenjas, hij een zwarte waarvan hij de kraag opzette.

'Ik zeg je alvast gedag,' zei hij. 'Het ga je goed, Tessel. Heel veel succes met je plannen. Ik vind het bewonderenswaardig, dat mag je best weten.'

'Dank je wel... Bert,' zei ze. 'En hou voor fietsvakanties Rome in gedachten. Mijn man is daar na zijn middelbare school met een vriend stiekem naartoe gelift. Het geld van hun ouders voor de treinreis gebruikten ze liever voor iets anders...'

Lachend liepen ze naar de coupédeur. Ze waren vanaf het laatste station waar de intercity had gestopt de enige twee passagiers in de coupé geweest. 'Ik zal moeten rennen voor de bus,' constateerde Bert met een blik op de stationsklok.

'Rennen dan!' moedige Tessel aan toen de buitendeuren openschoven. Hij sprong al tussen de wachtenden het perron op, rende met een armzwaai de mensenmenigte in en verdween uit zicht.

Zo gaat dat met treinreizigers, dacht Tessel. Even kruisen zich hun wegen, even ben je elkaars vriend. En dan heeft het eigen leven weer de prioriteit en haasten we ons naar onze persoonlijke bestemming.

Het was dat er al wachtenden instapten, anders was ze daar in de deuropening rustig door blijven mijmeren. Nu sprong ze het perron op en sloot ze aan achter de stroom mensen richting uitgang. Daar bedacht ze zich dat het handig was alvast de vertrektijd op te zoeken van een trein terug naar huis. Ze was tenslotte iemand die nooit met de trein reisde en geen idee had van de regelmaat waarmee ze reden.